

ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΔΙΑΛΕΞΗ ΤΑΚΗ ΙΩΑΝΝΙΔΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΝΙΚΗ ΖΩΗ 21 ΜΑΡΤΙΟΥ 2012

Μια από τις πλέον δημοφιλείς λέξεις στην καθημερινότητά μας είναι αυτή της Αγάπης. Ως Έλληνες τη χρησιμοποιούμε αρχαιόθεν δηλώνοντας τη ρομαντική αγάπη και την αληθινή φιλία. Και όμως η αγάπη είναι κάτι περισσότερο απ' αυτά. Αγάπη είναι η κατανοούσα, δημιουργική, λυτρωτική καλή διάθεση και πράξη ενός ανθρώπου, προς όλους τους συνανθρώπους του και όχι μόνον.

Τα λεξικά της αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, δηλώνουν ότι η ρίζα της είναι άδηλη. Η έννοιά της καλύπτει αφ' ενός, την μεταξύ των δύο φύλλων αγάπη, τον σαρκικό δηλαδή έρωτα, αφ' ετέρου, και αυτό μας ενδιαφέρει στο παρόν πόνημα, αυτήν της ψυχής.

Προκειμένου να προσεγγίσουμε την έννοια της αγάπης φρονώ, ότι αρχικά θα πρέπει να εντοπίσουμε τη φύση και τη λειτουργία της ψυχής και την βούλησης, και το βαθμό ευθύνης της και στα θέματα της αγάπης.

Ο άνθρωπος συνίσταται από τρία μέρη.

1) Από το σώμα που γεννιέται, και λειτουργεί ως όχημα και όργανο δράσης στον φυσικό μας κόσμο.

2) Από την ψυχή. Σύμφωνα με την επιστήμη της φυσικής το άτομο της ύλης, κατά τους Δημόκριτο, Λεύκιππο κ.α. έχει ψυχή κι εξελίσσεται σε ψυχικό άτομο, ως το 3ο είδος ουσίας, και αποτελείται από την αμέριστη ουσία και την μεριστή ουσία, κατά τον Πλάτωνα.

Η πρώτη η αμέριστη είναι η συνεχής ουσία, ο αιθέρας, με άλλα λόγια το σύμπαν, ενώ η δεύτερη η μεριστή είναι το άπειρο

πλήθος ατόμων, ως αόριστη δυάδα κατά τους Πυθαγόρειους (ως άπειρο πλήθος) και περιέχει δύο νόμους, το νόμο κίνησης και το νόμο της ζωής.

2) Απο το πνεύμα. Το σώμα μας είναι κατ' ουσίαν θερμό, λόγω της θερμοκρασίας του. Η ψυχή, όπως το δηλώνει η ονομασία της είναι ψυχρή. Για να καταστεί δυνατή η κοινή αποδοχή, η επικοινωνία, η συνεργασία των δύο αντίθετων μερών, άρα η ισορροπία και η αρμονία μεταξύ τους, χρειάζεται το πνεύμα ως ο παράγων που ρυθμίζει αυτές τις αναγκαίες δυνατότητες.

Η ψυχή εδράζεται στο σώμα που γεννιέται. Το κινεί και προσπαθεί να το καθοδηγεί σύμφωνα με τους Συμπαντικούς Νόμους στους οποίους υπακούει, λόγω της θεικής της φύσης αντιμετωπίζοντας τις όποιες προκλήσεις και δοκιμασίες, που αυτό την υποβάλλει.

Εάν η ψυχή υποκύπτει στις επιθυμίες του σώματος, άγεται προς τα υλικά, προς τα κατώτερα, προς τα πάθη και τις μη ηθικές έξεις και πράξεις.

Εάν το σώμα υπακούει στην ψυχή, άγεται από αυτήν, και τότε με τη συνέργεια αμφοτέρων το σύνολο ως άνθρωπος ρέπει προς το καλό και το αγαθό, προς μια δηλαδή ανώτερη, ποιοτική ζωή, που βασίζεται στις αρετές και στις αξίες.

Η βούληση, η σκέψη είναι αποτέλεσμα των τάσεων που δημιουργεί η ψυχή στον εγκέφαλο και στη διάνοια. Για να παρθεί μια απόφαση χρειάζεται ένα γνωσιολογικό περιεχόμενο εντός της ψυχής, αλλά και οι αληθείς ιδέες, που βρίσκονται εν μέρη στην ψυχή, ως τύποι ιδεών σε αδήλωτη κατάσταση, κατά τον Πλάτωνα, που εννοεί φυσικά τους τύπους των ιδεών.

Η ψυχή δίνει τις τάσεις προς την διάνοια, δηλαδή το ιδεολογικό περιεχόμενο, και με τις όποιες ιδέες έχουν εν τω

μεταξύ ενεργοποιηθεί - εξελιχθεί εντός της, κι έτσι διαμορφώνεται το γνωστικό περιεχόμενο.

Αυτές λοιπόν οι ενεργές πλέον ιδέες εμπλουτισμένες με τις γνώσεις ωθούν τον άνθρωπο στις αποφάσεις, στις επιλογές και στις πράξεις. Αυτή με άλλα λόγια είναι η εκδήλωση της προσωπικότητας του, ως αποτέλεσμα γνώσης και γνώσης στα ψυχικά κέντρα.

Όσον αφορά τη γνώση, τρία είδη της έχουν αναγνωριστεί. Η χρήσιμη, η άχρηστη, και η κακή. Επίσης η επικίνδυνη έκφασή της, η ημιμάθεια.

Η γνώση προέρχεται από εξωτερικές πηγές, από το περιβάλλον ή και από τον εσώτερο εαυτό μας, και βοηθά την ψυχή να καλλιεργηθεί, να εξελιχθεί και εί δυνατόν κάποτε να αναρριχηθεί στο ύψος της επίγνωσης, στη σχέση της με το Σύμπαν. Και όμως αυτή παραβιάζεται κατά συρροή, από τα πρωταρχικά ένστικτα της επιβίωσης και της αναπαραγωγής.

Το σώμα λοιπόν γεννιέται με σύμφυτη την ψυχή, και διαρκή επιθυμία για ηδονή, που εμπεριέχεται στο ένστικτο της αναπαραγωγής, αλλά και στην ανάγκη της γνώσης (το ιδέναι των αρχαίων, την ανάγκη για γνώση).

Αρχαιόθεν αλλά και στις μέρες μας υπάρχει η γνώμη, πως όσο αυξάνεται η αποκτούμενη γνώση, τόσο περισσότερο μαθαίνεις, άρα τόσο πιο εύκολα προσεγγίζεις την ενυπάρχουσα στην ψυχή αδήλωτη μορφή π.χ. της ιδέας του καλού, και της αγάπης.

Οι πνευματικοί πρόγονοί μας όμως υποστήριζαν, ότι η πολύ γνώση δεν φτιάχνει απαραίτητα και καλούς ανθρώπους. Ανθρώπους που μπορούν να ενεργοποιήσουν την ιδέα της αγάπης μέσα τους, και τελικά να την κάνουν και πράξη. Η ιστορική πορεία του ανθρώπου βρίθει παραδειγμάτων, μέχρι και

τις μέρες μας δυστυχώς, όπου οι μορφωμένοι (;) μας οδήγησαν στην καταστροφή.

Προ ετών διοχέτευσα στο διαδίκτυο σε φίλους μου πανεπιστημιακούς και λογοτέχνες στο εξωτερικό τη γνώμη μου, ότι οι σύγχρονοι εγκληματίες της ανθρωπότητας είναι οι όποιοι επιστήμονες ξεπουλούν την ιερή επιστήμη στους ανίερους, έναντι αδρής αμοιβής, δόξας και τιμής.

Και τούτο διότι αυτοί με τη γνώση τους κατασκευάζουν τα όπλα, τα πυρηνικά, τα βιοχημικά, τα μεταλλαγμένα, τα τοξικά απόβλητα, τα οικονομικά τεχνάσματα και κάθε άλλο τι επικινδυνέστατο, για τον άνθρωπο και τον πλανήτη μας παράγουν.

Αυτό συμβαίνει και με κάποιους πολιτικούς, κάποιους δικαστικούς, κάποιους εφοριακούς, κάποιους εκπαιδευτικούς, κάποιους πολεοδόμους, άλλες συντεχνίες, κ.α. που οδήγησαν τη χώρα μας στην καταστροφή, ελλείψη ενεργοποίησης και πράξης της ιδέας της αγάπης, κι εμείς βιώνουμε τα οδυνηρά αποτελέσματα των επιλογών τους.

Εδώ προκύπτει ένα άλλο μεγάλο πρόβλημα του ανθρώπου, που οι πρόγονοί μας ονόμασαν ακρασία, αλλά αυτό είναι ένα άλλο μεγάλο και σοβαρό κεφάλαιο, για το οποίο έχω κάνει μια άλλη μελέτη.

Αυτοί λοιπόν οι όποιοι συνάνθρωποί μας αδυνατούν να ενεργοποιήσουν την άδηλη μορφή του καλού και της αγάπης στις ψυχές τους.

Γιατί όμως αδυνατούν να προσεγγίσουν την ιδέα της αγάπης; Διότι απλά η μεγάλη μόρφωση σε ένα τομέα της επιστήμης, δεν σημαίνει αναγκαστικά ολοκληρωμένη μόρφωση, αφού, άλλο είναι η επιστημονική γνώση, άλλο η καλλιέργεια, και άλλο η παιδεία. Οι απολαύσεις τα πάθη, οι επιθυμίες της

ζωής είναι οι επιλογές μας, και τα αποτελέσματα τους η παιδεία μας.

Ας μην λησμονούμε και την τάξη, που θα πρέπει να υπάρχει στη γνώση μας, που μάλλον απουσιάζει από πλείστους όσους ρυθμίζουν τα εθνικά και κοινωνικά μας θέματα.

Σ' αυτή λοιπόν τη ζωή, τον καθημερινό πόλεμο όπως αποκλήθηκε παλαιότεν, καλείται ο άνθρωπος, κατά κοινή αποδοχή, να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις και τις δοκιμασίες της, ομού και τις εσωτερικές του επιθυμίες. Να δοκιμάσει να πράξει, να μάθει, να βελτιωθεί, να εξελιχθεί εσωτερικά, για να καταστεί η βούληση του ικανή να ενδοσκοπήσει, αναζητήσει, προσεγγίσει και τελικά να ενεργοποιήσει την ιδέα της αγάπης, όχι για το προσωπικό του όφελος, αλλά για τον συνάνθρωπό του και το κοινωνικό σύνολο αντίστοιχα. Και αυτό δεν είναι αδύνατον.

Π.χ. προ δύο ετών ένας νέος άνθρωπος μου εμπιστεύτηκε, ότι επί σειρά ετών λειτουργούσε ως μέλος μεγάλης ομάδας χούλιγκανς, που πληρωνόταν για να παίζει ξύλο στα γήπεδα. Και μια μέρα ξαφνικά σταμάτησε. Αναρωτήθηκε ποιός είναι και τι κάνει στο γήπεδο και στη ζωή του. Συνειδητοποίησε ότι ήταν ένας εχθρός της αγάπης και άλλαξε. Έκτοτε λειτουργεί με την ενεργοποιημένη μέσα του πλέον ιδέα της αγάπης και την κάνει πράξη σε πρώτη ευκαιρία.

Εκ των ανωτέρω συμπεραίνω, ότι η ψυχή είναι καθ' όλα υπεύθυνη για τις όποιες πράξεις μας, αλλά και για την απραξία μας, και για την αγάπη.

Πως όμως οριοθέτησαν οι πρόγονοί μας την αγάπη;

Η αγάπη αναφέρεται αδιαλείπτως στην αρχαία Ελληνική Γραμματεία, επί ζώντων και νεκρών. « ότ' ηγάπα νεκρούς», Εύρ. Ι. 764, «ούτω νέκυν παιδός αγαπάζων εμού», ο αυτ. Φοίν.

1327. Στον Πλάτωνα κυρίως, επί προσώπων και πραγμάτων. «...οι ποιηταί τα αυτών ποιήματα και οι πατέρες τους παίδας αγαπώσι» Πλάτων Πολ. 330C, Νόμ. 928A, «ως λύκοι άρν' αγαπώσ'», Ποιητ. Παρά Φαίδρω 241D, « υπό των θεών ηγαπήσθαι», Δημ. 1404.4, κτ.λ.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Κανένας δεν αγαπάει πραγματικά κείνον που φοβάται.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ Λίγο βαστάει ο θυμός όσων αγαπούνε πραγματικά.

Αγάπη είναι η φιλική προς τινα διάθεση (Μενάδρ. «ο μέγιστον αγαπών δι' ελάχιστ' οργίζεται, Αδηλ. 113), κατά το λεξικό, αν και η αγάπη διαφέρει από τη φιλία, καθ' όσον υπονοεί στοργή και φροντίδα μάλλον, ή πάθος αγάπης, που ωστόσο, ενίοτε η μεταξύ τους διάκριση καθίσταται αδύνατος.

Η επιλογή της αγάπης φάνηκε στις πράξεις των προγόνων μας, σε κάθε έκφανση της βιωτής τους, ως κινητήρια δύναμη μεταξύ άλλων σε εκδηλώσεις, όπως αυτές του ηρωισμού, της αυταπάρνησης, της ανδρείας, της αυτοθυσίας, της κοινωνικής προσφοράς, της αλληλεγγύης, της οικογενειακής και κοινωνικής συνοχής και προστασίας κ.α.

Τα μηνύματα που μας έχουν δοθεί, ίσως πολλάκις εν κρυπτώ, για να μην πέσουν στα χέρια βέβηλων και αμύητων, είναι πάμπολλα στην αρχαία Ελληνική Γραμματεία. Ο Ηρακλής για παράδειγμα διάλεξε το δύσκολο δρόμο του καλού, δηλαδή της αγάπης.

Κι ο Οδυσσέας στην Νέκυια της Όδύσσειας, κατέβηκε στον Άδη με την ψυχή, με το σώμα, και με το πνεύμα του. Συζήτησε μεν με τους νεκρούς, όχι τόσο για να μάθει το μέλλον του, κάτι που όλοι μας επιθυμούμε σφόδρα πληρώνοντας μάλιστα αδρά τις καφετζούδες, αλλά για να μάθει και

κατανοήσει τι ακριβώς θα έπρεπε να κάνει στη ζωή του, από κει και πέρα.

Συνειδητοποίησε λοιπόν ότι μεγίστη σημασία έχει το τώρα, η ζωή που βιώνεις και όχι το μετά, το οποίο μόνο με υπέρβαση και σίγουρα κατόπιν θεϊκής εντολής μπορείς να μάθεις, αλλά ίσως κι αυτό κατ' εξαίρεση. Επέλεξε κι αυτός τον δρόμο της αρετής, και όχι αυτόν της ηδονής της Κίρκης. Ένα ταξίδι που οι σύντροφοί του δείλιασαν να επιλέξουν. Αυτός έφτασε στο τέλος του ταξιδιού, κι εκείνοι χάθηκαν.

Ας εξετάσουμε τώρα και την Χριστιανική θέση, για την αγάπη. Είναι γνωστό τοις πάσι, όπως αναγνώσκουμε στη Χριστιανική βιβλιογραφία των Πατέρων της Εκκλησίας, ότι Θεάνθρωπος Ιησούς Χριστός ενσαρκώθηκε, έζησε και δίδαξε θεωρητικά και πρακτικά την Αγάπη. Μάλιστα δεν δίστασε να θυσιαστεί για την ες αεί σωτηρία των ανθρώπων.

Στη Χριστιανική θρησκεία δηλώνεται η αδελφική αγάπη, Κορινθ. Α, ιγ, 1, «η στοργή του Θεού προς τον άνθρωπον και του ανθρώπου προς τον Θεόν», Φίλων 1.283, Ρωμ. Ε', 8, Κορ. Β',έ, 14, Ευαγγ. Λουκά ια, 42, Αγ. Ιγν. Επισκ., προς Σμυρναίους αρ. 8 «ούκ εκξόν εσ'τιν χωρίς του επισκόπου ούτε βαπτίζειν ούτε αγάπην ποιείν». κ.α. Από τη θεολογική θέση θα ορίζαμε την αγάπη, ως τη θεία αγάπη εν δράσει εντός της ανθρώπινης καρδιάς.

Ο Κύριος Ιησούς Χριστός μας δίδαξε μόνον την αγάπη, και το ότι η αγάπη είναι μια καλή διάθεση προς τον συνάνθρωπό μας, πλήρης κατανόησης, δημιουργικότητας, μα προ παντός, συγνώμης. Βιώνοντας τη ζωή μέσα στο υλικό του σώμα, εκεί στο Όρος των Ελαιών επιλέγει κι αρχίζει το δραματικό του ταξίδι, το συνεχίζει στην σταύρωσή του και στην κατάβαση της θείας ψυχής Του στον κόσμο των σκιών,

θυσιαζόμενος για όλους τους θνητούς, στο όνομα της θείας Αγάπης Του γι' αυτούς.

Ο ύμνος της Αγάπης, του Αποστόλου Παύλου, που αναφέρει επτά ενέργειες που κάνει αυτός που αγαπά και οκτώ άλλες, που αποφεύγει να κάνει είναι πράγματι εκπληκτικός. Σας τον παραθέτω κατωτέρω,

«Ακόμα και αν γνώριζα να μιλώ όλες τις γλώσσες των ανθρώπων, μα και αυτές των αγγέλων, χωρίς όμως να έχω αγάπη, θα είχα γίνει χαλκός, που βγάζει μόνον ήχους ή τύμπανο που δημιουργεί μόνο φασαρία.

Κι αν είχα το χάρισμα της προφητείας και κατανοούσα όλα τα μυστήρια και κατείχα όλη τη γνώση, κι αν είχα όλη την πίστη, έτσι, που να μπορώ να μετατοπίζω βουνά, χωρίς όμως να έχω αγάπη, θα ήμουν ένα τίποτα.

Κι αν ακόμα μοίραζα όλα τα υπάρχοντά μου, για να θρέψω τους πεινασμένους, κι αν παρέδίδα το σώμα μου να καεί στη φωτιά, χωρίς όμως να έχω αγάπη, δε θα με είχε ωφελήσει σε τίποτα. Η αγάπη μακροθυμεί, επιζητά το καλό. Η αγάπη δεν φθονεί.

Η αγάπη δεν καυχησιολογεί, δεν αλαζονεύεται, δε φέρεται άπρεπα, δεν κυνηγάει το δικό της συμφέρον, δεν κυριεύεται από θυμό, δεν κρατά λογαριασμό, για το κακό που της κάνουν, δε χαίρεται για την αδικία, αλλά μετέχει στη χαρά, για την επικράτηση της αλήθειας.

Όλα τα καλύπτει, όλα τα πιστεύει, όλα τα ελπίζει, όλα τα υπομένει. Η αγάπη ποτέ δεν ξεπέφτει. Ενώ, όλα τα άλλα, είτε είναι προφητείες, θα καταργηθούν, είτε είναι γλώσσες, θα πάψουν, είτε είναι γνώση, θα καταργηθεί. Γιατί μόνο ως ένα βαθμό γνωρίζουμε και ως ένα βαθμό προφητεύουμε. Μα όταν έρθει το τέλειο, τότε το ατελές θα καταργηθεί.

Παιδάκι όταν ήμουν, σαν παιδάκι μιλούσα, σαν παιδάκι σκεφτόμουν, σαν παιδάκι έβγαζα συμπεράσματα. Μα όταν έγινα άντρας, σταμάτησα να σκέφτομαι και να ενεργώ σαν παιδάκι. Γιατί πραγματικά, τώρα βλέπουμε απροσδιόριστα, σαν σε θαμπό καθρέφτη. Τότε όμως θα δούμε πρόσωπο με πρόσωπο. Τώρα γνωρίζω μονάχα ως ένα βαθμό, τότε όμως θα γνωρίσω τέλεια, όπως ακριβώς μ' έχει γνωρίσει ο Θεός. Αυτά λοιπόν, που μένουν τελικά, είναι η πίστη, η ελπίδα και η αγάπη. Αυτά τα τρία, με κορυφαία τους, όμως, την αγάπη. (Α' Κορινθίους κεφ. 13)».

Από το βιβλίο της γερόντισσας Γαβριηλίας Η Ασκητική της Αγάπης σας μεταφέρω,

“...Μία είναι η μόρφωση: το να μάθουμε πως να αγαπάμε το Θεό. Ποιός μπορεί να ισχυριστεί πως το γνωρίζει;...”

“...Όποιος αγαπά δεν το νιώθει, όπως δε νιώθει ότι αναπνέει...”

“...Αν έχεις αγάπη για όλο το κόσμο, όλος ο κόσμος είναι όμορφος...”

“...Πρέπει να αγαπάμε όλους τους ανθρώπους και να τους αγκαλιάζουμε όπως μας τους φέρνει ο Θεός. Έτσι ορίζει ο ίδιος ο Κύριος και η Ορθόδοξη Παράδοση...”

“...Για να γίνει το Θαύμα αρκεί να αγαπάμε. Ούτε η προσευχή ούτε το κομποσχοίνι έχουν τέτοια δύναμη...”

“...Αγαπώ με όλη μου τη ψυχή κάποιον θα πει προσεύχομαι γι' αυτόν. Όποιος έχει την εμπειρία αυτή είναι στο Παράδεισο...”

“...Ότι δεν αγαπά κανείς, θα το περάσει οπωσδήποτε. Γι' αυτό, καλό είναι να μην υπάρχουν πράγματα που αντιπαθούμε...”

“...Η Αγάπη είναι πάντα στο Σταυρό αφού ο Χριστός είναι πάνω στο Σταυρό...”

“...Η Αγάπη δεν διδάσκεται. Δίνεται Άνωθεν όταν τη ζητήσουμε με επίγνωση του εγωϊσμού μας που θέλουμε να συντρίψουμε...”

“...Το να θυμάσαι τον άλλον είναι μια έκφραση αγάπης...”

“...Να αγαπήσεις τον άλλον χωρίς να τον κρίνεις, όπως σου τον παρουσιάζει και όπως τον αγαπά Εκείνος. Τότε ο Θεός θα σε βοηθήσει και θα παραβλέψει τα δικά σου παραπτώματα...”

“...Δε πρέπει να σε γνωρίσω, πρέπει να σε αγαπήσω...”

Σε κείμενα του Σουφισμού επίσης συναντάμε παραβολές χριστιανικής προέλευσης, όπως η ακόλουθη αναφορά σε σχέση με τη δοξασία της Θείας Αγάπης. (Οι μυστικοί των Σούφι, του Ρέϋνολντς – Πύρινος κόσμος 1985).

Ο Ιησούς πέρασε από τρεις ανθρώπους. Το σώμα τους ήταν αδύνατο και χλωμό. Τους ρώτησε τι τους οδήγησε αυτό το κατάντημα. Του απάντησαν «ο φόβος του πυρός». «Το πυρ ανήκει στο Θεό, απάντησε ο Ιησούς, κι Εκείνος μπορεί να σώσει αυτούς που φοβούνται». Κατόπιν πήγε σε τρεις άλλους, πιο χλωμούς και αδύνατους. Τους ρώτησε τι τους οδήγησε αυτό το κατάντημα. Του απάντησαν, «η λαχτάρα για τον Παράδεισο». Κι Εκείνος τους είπε, «λαχταράτε ένα πράγμα δημιουργημένο που ανήκει στο Θεό, ο Οποίος θα μπορούσε να σας χαρίσει αυτό που προσδοκάτε». Μετά πήγε σε άλλους τρεις υπερβολικά ωχρούς και αδύνατους, και το πρόσωπό τους ήταν σαν φωτεινός καθρέφτης. «τι είναι αυτό που σας έκανε έτσι», τους ρώτησε ο Ιησούς. Και απάντησαν, «η αγάπη μας για το Θεό». Τότε ο Ιησούς τους είπε, «είστε κοντά σ’ Εκείνον, είστε κοντά σ’ Εκείνον».

Ο Σύρος μυστικιστής Αχμέτ ιμπν αλ-Χαουάρι ρώτησε ένα χριστιανό ερημίτη. «Ποια είναι η πιο σημαντική εντολή που βρίσκετε στις γραφές σας;». Κι εκείνος απάντησε, «δεν βρίσκουμε άλλη ποιο σπουδαία απ' αυτή. Αγάπα το Δημιουργό σου με όλη τη δύναμη της ψυχής σου».

Κι ένας άλλος ερημίτης χριστιανός όταν ρωτήθηκε από μουσουλμάνους ασκητές, «πότε ένας άνθρωπος είναι συνεπής στην αφοσίωσή του», τους απάντησε, «όταν η αγάπη έχει καταλάβει την καρδιά του, διότι τότε δεν νιώθει χαρά ή ευχαρίστηση, παρά μόνο στη συνεχή αφοσίωση».

Μιας και αναφέρθηκα στους Σούφι, κάνω μια σύντομη παρένθεση, για ρήσεις που μας αφορούν στο παρόν πόνημα.

Ο Τζαμί στο ποίημά του για τον Αγαπημένο, λέει σε κάποιους στίχους του,

«το Κάλλος και η Αγάπη είναι το σώμα και η ψυχή.

Το Κάλλος είναι το ορυχείο και η Αγάπη είναι οι πολύτιμοι λίθοι.

Ήταν πάντα μαζί από την αρχή του κόσμου

και πάντα ταξίδευαν ζητώντας το ένα τη συντροφιά του άλλου».

Και ο Χαλλάτζ λέει,

«Είμαι εκείνος που αγαπώ,

Και Κείνος που αγαπώ είναι εγώ

Αν βλέπεις εμένα, βλέπεις Εκείνον,

Κι αν βλέπεις Εκείνον, βλέπεις και τους δύο».

Ο μεγάλος Κινέζος φιλόσοφος Λάο Τσε, μας δώρισε τις ρήσεις του,

- Όταν ο κόσμος ζει σύμφωνα με τους ηθικούς νόμους και το Θεό, τα άλογα οργώνουν τα χωράφια. Όταν ξεφεύγει, το ιππικό παρατάσσεται στις πεδιάδες.
- Το να σ' αγαπάει κάποιος βαθιά σου δίνει δύναμη. Το να αγαπάς κάποιον βαθιά σου δίνει θάρρος.
- Στο μίσος ν' αποκρίνεσθε με αγάπη.

Η δύναμη της αγάπης είναι αναγνωρισμένη και σε ιατρικά περιστατικά, όπως το ακόλουθο.

Η 49χρονη Lorna Baillie από τη Σκωτία υπέστη καρδιακή προσβολή. Η γυναίκα ήταν "τεχνικά νεκρή" καθώς το μόνο που την κρατούσε στη ζωή ήταν ηλεκτρικά σοκ και ισχυρές δόσεις αδρεναλίνης.

Έτσι, η οικογένεια συντετριμμένη συγκεντρώθηκε γύρω από το κρεβάτι της 49χρονης για να την αποχαιρετίσει...

Δε πέρασαν παρά μόνο λίγα λεπτά αφότου ο σύζυγός της έσκυψε στο αυτί της και της ψιθύρισε "Lorna, σ'αγαπώ, γύρνα πίσω", και η γυναίκα άρχισε να αποκτά το φυσιολογικό της χρώμα και πάλι.

Η νοσοκόμα τότε απλά τους διαβεβαίωσε πως ήταν μια φυσιολογική "παρενέργεια" της έκτακτης θεραπείας που ακολούθησαν οι γιατροί προκειμένου να την σώσουν και ακόμα και όταν άρχισαν να τρεμοπαίζουν οι βλεφαρίδες της γυναίκας και να σφίγγει το χέρι της κόρης της, η νοσοκόμα και πάλι τους είπε πως είναι συχνό κάτι τέτοιο.

Αρκετές μέρες μετά, η 49χρονη μπορεί να κουνάει τα χέρια της, σηκώνεται από το κρεβάτι και επικοινωνεί κανονικά με την οικογένεια της.

"Μια τέτοια ανάκαμψη είναι σπάνια ενώ η γυναίκα συνεχίζει να σημειώνει πρόοδο", σχολίασε ο γιατρός της David Farquharson.
<http://skeftomasteellhnika.blogspot.com/2012/02/49.html>

Και η κοινωνική επιστήμη απέδειξε τις εκδηλώσεις αγάπης του θείου προς τον άνθρωπο, ομού και προς άπαντα τα έμβια επί γης όντα, και προς τη Μητέρα Φύση. Επί παραδείγματι, η βαρύτητα είναι μια πράξη αγάπης. Η δε Αστροφυσική μας μέσω των τριών θεόσδοτων ελαττωμάτων των ματιών μας απέδειξε, ότι άπαντα στη γη και στο σύμπαν είναι ενωμένα, είναι το εν του Πυθαγόρα, όχι ο αριθμός αλλά η μονάδα.

Ας σκεφτούμε εξάλλου, πως θα ήταν δυνατή η ίδια μας η ύπαρξη, αλλά και αυτή όλων όσων υπάρχουν γύρω μας στη Φύση, δίχως την ύπαρξη της βαρύτητας; Αδύνατη.

Άλλωστε η θέση, πως κάθε πραγματικότητα στηρίζεται πάνω σε ηθικά θεμέλια γέννησε και την επιστήμη της βιοηθικής.

Η Αγάπη αποτελεί υψηλό καθήκον και είναι αποτέλεσμα του θαυμαστού έργου της ανθρώπινης θέλησης και της πράξης, και όχι μόνον θεωρίας και λόγων. Ο εξαγιασμός του ανθρώπου εκκινεί από τον χώρο των ιδεών και πραγματοποιείται μέσω των αισθητών πραγμάτων και γεγονότων.

Η πράξη την πραγματώνει μεν, αλλά υπό όρους. Κατ' αρχάς, θα πρέπει να εντοπίσουμε, αναλύσουμε και κατανοήσουμε τελικά, ποια στοιχεία συνιστούν την Αγάπη,

αφού η δόμηση του ορισμού της είναι αδύνατος, όπως άλλωστε και όλων των ιδεών, όπως διασαφήνισε ο Σωκράτης.

Η διαιώνια πρακτική έχει προσδιορίσει δέκα στοιχεία - αρετές, που την συνιστούν. Η για να το θέσω καλύτερα, που μας οδηγούν σ' αυτήν, για να την γονιμοποιήσουμε και να την ενεργοποιήσουμε, τα ακόλουθα,

Μακροθυμία. Η Αγάπη μακροθυμεί και τούτο αποτελεί την φυσική τάση της Αγάπης, αφού την χαρακτηρίζουν, η υπομονή, η καρτερία, το γαλήνιο και πράο πνεύμα, συνεπικουρούμενα από την προθυμία να εκτελέσει το έργο της στον κατάλληλο χρόνο. Διότι η Αγάπη κατανοεί και καρτερεί.

Χρηστότητα. Η Αγάπη χρηστεύεται. Ο άνθρωπος είναι άγγελος, με ένα φτερό και για να πετάξει, θα πρέπει να τον αγκαλιάσει ένας άλλος άνθρωπος. Αυτός που θα είναι χρηστός στον συνάνθρωπο του, διότι η Αγάπη είναι ενέργεια ζωής. Είναι ο σιωπηλός θρίαμβος του πνεύματος, αφού όντας έμπλεος Αγάπης, προσφέρει αδιάκοπα. Η χρηστότητα φυσικά προϋποθέτει την ανιδιοτελή πράξη.

Γενναιοψυχία. Η Αγάπη δεν ζηλεύει. Γενναιοψυχία σημαίνει Αγάπη στις σχέσεις σου με τους άλλους. Πράττοντας ένα καλό έργο, δεν το παραβάλλετε, μηδέ το συγκρίνετε, με ένα ανάλογο καλό έργο, ενός άλλου ανθρώπου, ίσως καλύτερο από το δικό σας. Η γενναιοψυχία είναι αυτή, που θωρακίζει την ψυχή, έναντι της ζήλειας.

Ταπεινοφροσύνη. Η Αγάπη δεν καυχάται, δεν κομπορημονεί, δεν είναι αλαζών, δεν είναι κενόδοξη, δεν ματαιοδοξεί, δεν έχει έπαρση. Πράξατε το καλό έργο, άρα είσαστε χρηστοί στον συνάνθρωπο, δεν ζηλεύετε κάποιον άλλο, αλλά κρατάτε την πράξη μέσα σας. Διότι η Αγάπη αποποιείται την αυταρέσκεια, την αυτοϊκανοποίηση, την αλαζονεία.

Κοσμιότητα. Η Αγάπη δεν ασχημονεί. Εμφορεύεται από τους καλούς τρόπους, την ευγένεια, τη σωστή συμπεριφορά μας προς τους συνανθρώπους μας. Ο άνθρωπος που υιοθετεί τη Αγάπη, ουδέποτε θα φερθεί απρεπώς. Άλλωστε ευγενής σημαίνει ο προερχόμενος από καλό γένος, που έχει καλή συμπεριφορά και αγάπη.

Αφιλοκέρδεια. Η Αγάπη δεν ζητά, τίποτα για τον εαυτό της. Όταν πράξεις κάτι καλό, λογικά αναφύονται και δικαιώματα. Βρίσκεις ένα πορτοφόλι με πολλά χρήματα μέσα. Το παραδίδεις, άρα εκ του Νόμου δικαιούσαι αμοιβή. Τότε χρειάζεται η υπέρβαση του εαυτού μας. Είναι πολύ δύσκολο να παραιτηθούμε τον δικαιωμάτων μας, του εαυτού μας, μόνο στην προκείμενη περίπτωση. «μακάριον εστί μάλλον δίδοναι, ή λαμβάνειν» όπως αναφέρεται στην διδασκαλία του Ιησού. Το ίδιο μας συμβουλεύει και η αρχαία Ελληνική γραμματεία, είναι προτιμότερο να υπηρετείς παρά να υπηρετήσαι. Ακόμη και στην μακρινή Ιαπωνία, οι φοβεροί πολεμιστές ονομάζονται Σαμουράϊ, δηλαδή υπηρέτες.

Πραότητα. Η οργή είναι καταδικαστέα από τη φιλοσοφική σκέψη και την θρησκευτική αντίληψη. Ως ένα από τα καταστρεπτικότερα στοιχεία της ανθρώπινης φύσης. Ο Σωκράτης έλαβε το όνομα του, λόγω της ιδιότητά του να «κρατεί τα έσω», να ελέγχει δηλαδή τον εαυτό του. Η απουσία πραότητας κυρίως σε άτομα καθ' όλα ενάρετα, αποτελεί ένα από τα πλέον θλιβερά και παράδοξα προβλήματα της ηθικής και της χαλεπής εποχής μας. Η απουσία πραότητας είναι δυστυχώς καθολικό χαρακτηριστικό της εποχής μας, που οδηγεί σε πράξεις βίας, θανάτου και πολέμων. Το ζητούμενο δεν είναι απλώς να συγκρατούμε τον θυμό ή την οργή μας, αλλά να προσδιορίσουμε την πηγή του, και να αλλάξουμε τον εσωτερικό μας εαυτό.

Αθωότητα. Η Αγάπη δεν λογίζεται το κακό, δεν σχετίζεται, μηδέ συμπλέει με τον φιλύποπτο περίγυρο. Η υποψία καταδυναστεύει την ψυχή, δεν της επιτρέπει να εξελιχθεί. Η Αγάπη αποφεύγει τον λογισμό του κακού και βλέπει την καλή όψη των πραγμάτων. Η αθωότητα είναι ευλογία για ην ψυχή, αν και δύσκολη να αποκτηθεί στον αποτρόπαιο σημερινό μας κόσμο. Όχι όμως και αδύνατον. Γι' αυτό στηρίζεται στην εμπιστοσύνη που αναπτύσσεται μεταξύ των ανθρώπων, αλλά και στην απόκτηση του αυτοσεβασμού μας. Ας μη ξεχνάμε ότι η ιδέα που έχουμε για τον άλλον, γίνεται γι' αυτόν η ελπίδα και το πρότυπο, του τι μπορεί να επιτευχθεί. Και αυτό προϋποθέτει το τελευταίο στοιχείο-αρετή της Αγάπης.

Ειλικρίνεια. Διότι δίχως την ειλικρίνεια στις πράξεις και τις σχέσεις μας με τους άλλους είναι αδύνατον να αποκτήσουμε την εμπιστοσύνης τους και την Αγάπη.

Συγγνώμη, συγχώρεση Το ανθρώπινο γένος από τη φύση του είναι ατελές και πεπερασμένο. Όλοι μας σφάλουμε κατ' εξακολούθηση. Προς τούτο επιβάλλεται από τους καθιερωμένους κανόνες συμβίωσης να συγχωρούμε τους άλλους, με μέτρο φυσικά. Το ορθό είναι να προσπαθούμε να καταστήσουμε τη ζωή μας αρμονική και όχι τέλεια. Η αναζήτηση της τελειότητας συνεπώς, φανερώνει μάλλον ψυχική διαταραχή, αφού στον υλικό κόσμο μας των αισθήσεων, τα πάντα είναι σχετικά και υποκειμενικά. Επομένως ο μοναδικός ασφαλής δρόμος, για να πλησιάσουμε την αρμονία της φύσης είναι αυτός της συγχώρεσης, καταλύτης, για την γνώση και την εξέλιξή μας. Ας αναλογιστούμε τον Ιησού Χριστό ευρισκόμενο στον μαρτυρικό σταυρό, να συγχωρεί τους βασανιστές και δημίους Του.

Μα όλα τα ανωτέρω στοιχεία, οι αρετές, στηρίζονται στο επόμενο στοιχείο.

Στην Αλήθεια. Αφού « η αγάπη ου χαίρει επί τη αδικία, συγχαίρει τη αληθεία». Εκείνος που αγαπά την αλήθεια, αγαπά πραγματικά τους ανθρώπους και το περιβάλλον, στο οποίο γεννήθηκε χαριστικά και ζει δανεικά.

Άπαντα τα προαναφερθέντα στοιχεία-αρετές, επιζητούν πραγματικούς ανθρώπους, στο δύσκολο σχολείο αγωγής, και πνευματικούς αθλητές στο στίβο της, που μόνον αυτοί θα καταφέρουν να προσεγγίσουν και απολαύσουν κάποτε την πνευματική ανέλιξη στο επέκεινα, ζώντας αεί στον αληθινό χώρο της θείας αγάπης.

Είναι λοιπόν η αγάπη η μεγάλη ελπίδα, το σίγουρο άθλημα και ο ασφαλής δρόμος, για να καταφέρει κάποτε, μετά από πολλές – πολλές διαδρομές, να επιστρέψει στην αληθινή ψυχή του, αφού πρώτα τελειοποιηθεί.

Στις ζοφερές μέρες που βιώνουμε στην πολύπαθη Πατρίδα μας την ΕΛΛΑΔΑ, με την εξόντωση κάθε έκφρασης αξίας, παράδοσης και αρχής της ζωής μας, αλλά και αυτού του ίδιου του ανθρώπου της μεσαιάς κυρίως τάξης (κύριος στόχος «κάποιων»...), προσωπικά ως Έλληνας, Χριστιανός Ορθόδοξος, μαθητής της ζωής και πολίτης του πλανήτη Γη, μη υπαγόμενος σε πολιτικά κόμματα, σε παρα-θρησκευτικές, πνευματιστικές ή άλλες οργανώσεις, ανήκων μόνο στον εαυτό μου, στην οικογένειά μου, στην Ελληνική κοινωνία, και στην Παγκόσμια κοινότητα του πλανήτη ΓΗ, δηλώνω ευθαρσώς, τα ακόλουθα,

Απανταχού υπάνθρωποι, στη διάθεση και την ικανότητά σας να καλλιεργείτε το φόβο, και την απόγνωση στις ψυχές μας, τις συμφορές στο βίο μας, ομού να καταργείτε το μέλλον των παιδιών μας, εμείς οι έλλογοι, συνειδητά σκεπτώμενοι και πράττοντες Έλληνες πολίτες και Χριστιανοί Ορθόδοξοι, θ'

απαντήσουμε με τα σίγουρα όπλα μας. Την ΑΓΑΠΗ, την ΥΠΟΜΟΝΗ, την ΚΑΡΤΕΡΙΚΟΤΗΤΑ, την ΕΥΣΕΒΕΙΑ, τη ΣΩΦΡΟΣΥΝΗ, την ΑΛΛΗΛΕΓΥΗ, τη ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ και την ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ μας, υπερασπιζόμενοι την ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ μας.

Στον τρομερό υλικο-τεχνολογικό, κενό πολιτισμό της πρίζας και του μαμμονά σας, θ' αντιτάξουμε τη ΔΥΝΑΜΗ της ΨΥΧΗΣ μας. Και σας γνωστοποιώ, ότι θα σας αγαπάμε, και δεν θα προβούμε σε πράξεις βίας. Θα υπακούμε ακόμη και στους άδικους Νόμους σας, όπως μας δίδαξε και ο θεϊκός Σωκράτης με τη θυσία του. Δεν θα αναγνωρίσουμε το ΑΔΙΚΟ και ΑΝΑΞΙΟΚΡΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ σας, αφού δεν συνεργούμε στο κακό και στο άδικο σας, στην αποχή από τη αγάπη και τον ανθρωποκεντρισμό, διότι πιστεύουμε, ότι κάθε πραγματικότητα στηρίζεται μόνο σε ηθικά θεμέλια.

Και αν εσείς επιθυμείτε σφόδρα να ενσπείρετε στις ψυχές μας έριδες, κακίες και αδελφοκτόνους πρακτικές, εμείς θα τιμήσουμε το δώρο της ύπαρξής μας σ' αυτή τη ζωή, επάνω στον Πλανήτη ΓΗ, υγιώς σκεπτόμενοι, ενεργώντας και ζώντας όλοι μαζί ειρηνικά, ως ΑΓΑΠΗΜΕΝΑ ΑΔΕΛΦΙΑ, αποδεικνύοντας εμπράκτως, ότι αξίζαμε το δώρο της ζωής που δόθηκε Θεόθεν.

Επιμύθιον,

Ας ενισχύσουμε τις δυνάμεις της θελήσεώς μας κι ας αναζητήσουμε μεσ' την ψυχή μας τον υπαρκτό, άδηλο τύπο της αγάπης. Ας τον ενεργοποιήσουμε συνειδητά με τη συνέργεια των αρετών, και ειλικρινά με πράξεις, για να υφάνουμε ένα φωτεινό πεπρωμένο, ανοίγοντας τον δίαυλο με τα υψηλότερα πνευματικά πεδία. Διότι μόνον έτσι θα απαντήσουμε και στο μεγάλο ερώτημα του Σωκράτη προς την ανθρωπότητα,

«τι πρέπει να κάνει ο άνθρωπος, για να έχει η ζωή του αξία».

Να αγαπά διδάσκαλε, να κάνει την αγάπη βίωμά του και πράξη, σε κάθε βήμα της ζωής του, σε κάθε ανάσα του, απαντώ εγώ ο μαθητής σου.

Θα ήθελα να κλείσω εδώ την ομιλία μου, με ρήσεις του φίλου μου και πνευματικού μου αδερφού, του τυφλού ποιητή Θανάση Κουμούρη,

- Η αγάπη ψυχές δεν επιλέγει, δεν τη βλέπουμε όταν έρχεται, μονάχα όταν φεύγει.
- Πολλές αλήθειες μπορείς να κρύψεις, της αγάπης ποτέ.
- Μη διαπιστώνεις την αγάπη όταν είναι αργά, χάνεται στο χρόνο.
- Ποτέ δεν θα βρεις τη δροσιά της αγάπης, αν δεν αναβλύζει μέσα από την ψυχή σου.
- Όποιος μας πει το σ' αγαπώ, όσο να το φωνάξει, μην τον πιστέψουμε ποτέ αν δε φανεί την πράξη.
- Η αγάπη είναι μελωδία αγγέλων, που ξεθολώνει τα βουρκωμένα μάτια της ψυχής.
- Και τους εχθρούς μου αγαπώ και ας με κατηγορούνε, σκεφτείτε πόσο αγαπώ αυτούς που μ' αγαπούνε.

Μια μόνο λέξη

Μια λέξη μόνο η ψυχή μου θα ψελλίσει
να την ακούσουν όσοι έχουνε καρδιά
ΑΓΑΠΗ άνθρωποι βοηθείστε για ν' ανθίσει
να κατεβούν απ' το σταυρό τους τα παιδιά.

Τάκης Ιωαννίδης 31/12/2004

Τί έχει σημασία;

Σημασία έχει να ζούμε το τώρα
να προχωρούμε μέσ' τό ψυχοσμίλευτο μονοπάτι του,
που το χαράζει το βλέμμα της ψυχής

για να φτάσουμε στη λέξη, που χωράει όλα κι όλους
αυτήν που σαν εικόνα προσεγγίζουμε μόνο

αυτή που λέγοντάς την εννοούμε πάντα κάτι άλλο
γιατί την θέλουμε δυσπρόσιτη

μ' αυτή θα είναι πάντα εκεί, και θα μας περιμένει
γιατ' είναι Θεοπόρευτη, φωτόσχημη, φωτόλουστη
γραμμένη μόνο με κεφαλαία γράμματα

Α Γ Α Π Η.

Τάκης Ιωαννίδης 03/08/2004

Ελιξίρια πράξη

Αφήνοντας μετέωρο το σώμα στοχασμού,
διαπίστωσα πως ήμουνα του ίλιγγου ένα θύμα,
στη θέαση του απύθμενου και τρομερού κενού,
που ομιχλώδες έχασκε, κάτω από κάθε βήμα,

δοκίμασα ένα κίνημα της σκέψης μου δειλά,
μα εκείνη δεν ε γνώριζε το δρόμο να μου δείξει,
η νόησή μου ξέπνοη σ' αόρατα δεσμά,
της λογικής το ζείδωρο το Φως είχε συντρίψει,

το ψυχικό μου αίτημα ν' αφυπνισθώ απαιτεί,
ανάγκη της προσπέλασης του λήθαργου της ύλης,
του πόθου, που η βία του κινεί να καταστεί,
νους μα και σώμα μέσο του, κάθε μωρίας φίλης,

στ' ανήλιο χαράκωμα της μάχης με το Εγώ,
κάθε άλοθι απαρνήθηκα της ενοχής του πάθους,
επάλεψα το ανίκητο, για να ελευθερωθώ,
ορθώνοντας το πνεύμα μου στο μέτρημα του λάθους,

μεσ' απ' ομίχλη επρόβαλλε το αναιδές μου Εγώ,
σαρκαστικά μειδίασε, ως αλαζών σατράπης,

σαν αστραπή ενήργησα, και για ν'απαλλαγώ,
το τόξευσα κατάκαρδα, με μια στάση αγάπης.

Τάκης Ιωαννίδης

2 8 2011

Δίψα ζωής

Αν είν' απόκρημνος ο βράχος της ζωής,
και υποτάσσεται, σε βίαιους βοριάδες,
εμείς διαθέτουμε τη δύναμη ψυχής,
για να διαλέξουμε τις εύφορες πεδιάδες,

πού' ναι πλασμένες, με το Φως του ουρανού,
με μεγαλόσχημους ορίζοντες που θάλλουν,
και κοινωνούν στο θυμικό κάθε θνητού,
μέθεξη αγάπης στο συναίσθημα, σαν ψάλλουν...

Τάκης Ιωαννίδης 17/3/2005

ΤΙ ΠΟΘΗΣΕΣ ΣΗΜΕΡΑ ΨΥΧΗ ΜΟΥ;

Ψυχή μου πόθησες, τα δάση τα παρθένα,
Μέσα στον κόρφο τους, πουλιά λευτερωμένα,
Πηγές κρυστάλλινες, να θρέφουν τα ποτάμια,
Βουνοκορφές, οι αετοί να' χουν λιμάνια,

Τα ζωογόνα της ζωής μας, μονοπάτια,
Για περιπάτους, μες της φύσης τα παλάτια,
Με την ματιά, να τρέχει ελεύθερη στο χρώμα,
Κ' οι μυρωδιές, να αναβλύζουν απ' το χώμα,

Ν' ακούω αρχέγονα, λικνίσματα των ήχων,
Να βρω σημάδια, σε χαλάσματα των τοίχων,
Να δω των θρύλων θυγατέρες, τις νεράϊδες,
Και τιμωρούς ασεβειών μας, τις Μαινάδες,

Τις πινελιές τις πολυτάλαντες, της φύσης,
Πού μένεις έκθαμβος, εάν τις αντικρίσεις,
Για σένα υπάρχουσε ψυχή μου, για ν' αγάλλεις,
Αρκεί το μένος σου στο μέτρο τους, μη βάλεις.

ΠΕΡΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΝ

Στις εμπειρίες ανθρωπίνων βιωμάτων,
Άφθονοι ρέουν οι χυμοί συναισθημάτων,
Διαμορφωτές των συνειδήσεων πού ιριδίζουν,
Και στο καλίρροο της ελπίδας πάντα ελπίζουν,

Κι όσων η φύση ακατέργαστη θα μένει,
με θυμικό να ναρκισσεύεται στα γένη,
πού όλο συνθλίβουν σαν μυλόπετρες αξίες,
πώς θα πλανέψουν, Νύμφες, Μούσες κι οπτασίες;

Γίνε συνείδηση, ηλιοτρόπιο πού βλέπει,
Και προς το φώς, από τη φύση του να ρέπει,
Στα σωθικά των στοχασμών, δεινός εργάτης,
Κι η κάθε πράξη σου αντίδωρο αγάπης.

Τάκης Ιωαννίδης 18 / 02 / 2003

Παναγιώτης (Τάκης) Ιωαννίδης

Μαθητής της ζωής ...

9 3 2012